

De handen ineen voor PDL

Passiviteiten van het Dagelijks Leven (PDL) is een zorgmethode die letterlijk aan het bed van de passieve patiënt is ontstaan. PDL richt zich op patiënten met een grote of volledige zorgafhankelijkheid. Ze gaat uit van de wensen en beleving van de patiënt en heeft tot doel het omgaan met beperkingen waarvoor geen herstel mogelijk is. PDL is inmiddels een begrip geworden en wordt met succes toegepast binnen de zorg voor mensen met dementie, mensen met een chronische somatische aandoening, mensen die palliatieve zorg nodig hebben of mensen met een ernstige verstandelijke beperking. Tijdens dit congres gaan we in op de nieuwste inzichten en ontwikkelingen op het gebied van PDL-handelingen, -maatregelen en -voorzieningen. Je krijgt onder meer antwoord op de volgende vragen:

- waarom kan de PDL-methodiek belonend werken voor de cliënt, medewerker en mantelzorger?
- hoe help je iemand om te gaan met verlies van functies?
- op welke wijze kun je PDL succesvol inbedden in je instelling?
- hoe kun je met behulp van de PDL-methodiek de inzet van middelen en maatregelen verminderen?
- hoe kom je erachter wat de oorzaak is van onbegrijpelijk gedrag?
- hoe kun je aantonen dat PDL echt werkt?
- hoe kun je contact maken met mensen met ernstig hersenletsel?
- wat is de invloed van PDL op het verwerken van prikkels?
- hoe kun je communiceren met behulp van muziek?
- welke rol kan humor spelen in je relatie met de patiënt?

Programma09.30 uur **Ontvangst**

10.00 uur **Opening**. *Dagvoorzitter Marcellino Bogers, mede-eigenaar van Congressen Metzorg, verzorgende, verpleegkundige en mede-auteur van 'Humor als verpleegkundige interventie 2.0'*

10.15 uur **Langdurige zorg is sexy**. *Jet Wiechers, directeur Novicare ouderenzorg, Best*

Juist in de langdurige zorg worden enorme veranderingen snel doorgevoerd en werkwijzen ontwikkeld die voor alle zorgsectoren relevant zijn. De komende jaren zal, onder druk van de vergrijzing, dit verandertempo nog verder toenemen. Anders samenwerken, de zin van (be)handelen en aandacht voor kwaliteit van leven zijn centrale thema's. Jet Wiechers schetst waarom iedereen trots moet zijn om in de langdurende zorg te werken en waar kansen liggen voor PDL.

10.45 uur **Helpen bij verlies en verdriet**. *Manu Keirse, emeritus hoogleraar faculteit geneeskunde, KU Leuven*

Iedereen weet dat verlies tot het leven behoort en toch bereiden weinig mensen zich hierop voor. Zowel de rouwenden als de omgeving stellen zich allerlei vragen: "Is het normaal dat ik mij na maanden nog zo verdrietig voel? Zal ik nog ooit opnieuw kunnen genieten van het leven?" En naasten vragen zich af: "Zullen mensen er sneller overheen zijn als we hen helpen er niet meer aan te denken?" Tijdens deze lezing geeft Manu Keirse je antwoord op deze en andere vragen en krijg je concrete suggesties te horen hoe je mensen in verdriet kunt helpen en tot steun kunt zijn.

11.30 uur **Pauze**12.00 uur **Workshopronde 1**13.00 uur **Lunch**14.15 uur **Workshopronde 2**15.15 uur **Pauze**

15.45 uur **Humor als verpleegkundige interventie**. *Marcellino Bogers*

Lachen is gezond luidt de volkswijsheid en ook in de wetenschap zijn de fysiologische effecten van de lach onderzocht én bewezen. Tijdens deze lezing gaat Marcellino Bogers in op de werking, effecten en de mogelijkheden van gebruik van humor in de palliatieve fase en bijvoorbeeld bij mensen met dementie. Humor relatieveert, ontwapent, ontspant, verbindt, bevrijdt, doorbreekt, ontgift, ontstrest en verlicht. Kortom, humor is goud in de handen van zorgverleners.

16.30 uur **Borrel**

In de middag neem je deel aan twee van de volgende workshops:

1. PDL in het DNA van het team/de organisatie. *Edith Zomerdijk, docent, trainer, ergotherapeut, BartN Trainingen, Haarlem*
De PDL-methodiek PDL is belonend, in de zin dat een glimlach op het gezicht van je cliënt jou ook gelukkig zal maken. Het is dan ook niet voor niets een vorm van belevingsgerichte zorg genoemd. Om deze manier van liefdevolle zorg in te bedden in de organisatie is een doordacht implementatie- en borgingsplan vereist in de organisatie, voor zorgmedewerkers, behandelaars, familieleden, mantelzorgers en vrijwilligers. Tijdens deze workshop lichten we de succesverhalen toe van organisaties waar PDL al succesvol is ingebed.

2. PDL als vorm van zorg zonder dwang. *Nienke de Haan, ergotherapeut, Liberein, Enschede*
Per 1 januari 2020 gaat de Wet zorg en dwang in. Uitgangspunt is om alleen vrijwillige zorg te bieden. Maar hoe weet je nu wat vrijwillige en onvrijwillige zorg is wanneer de cliënt dit niet meer concreet kan maken? Is 'afweer' wel altijd een signaal dat iemand iets niet wil? Hoe interpreteer je onrust? En heeft vrijheidsbeperking wel het effect dat we willen? Deze aspecten komen aan de orde tijdens deze interactieve workshop

3. PDL en onbegrepen gedrag. *André Froklage, verzorgende 3 IG en Sander Eshuis, psycholoog, Liberein, Enschede*
Tijdens deze workshop worden centrale thema's uit de PDL-gedachtegang gekoppeld aan wetenschappelijke inzichten met als doel om onbegrepen gedrag beter te begrijpen in praktijksituaties. Met behulp van psychologische kennis leer je bijvoorbeeld hoe iemand met gevorderde dementie weerstand tegen zorg aanleert en wat kan helpen in de omgang hiermee.

4. Effectmetingen bij PDL. *Sylvia Meinders, adviseur Beleid en Kwaliteit, Liberein, Enschede*
'Het is mooi, het is simpel en het werkt': dat was lang het credo rond PDL. Maar hoe weet je nu of het echt werkt? Hoe kun je aantonen dat jouw interventie het gewenste resultaat heeft? Vooral

Praktische informatie

Organisatie

Dit congres wordt georganiseerd door Congressen MetZorg in samenwerking met Stichting PDL, stichtingpdl.nl

Wanneer, waar en voor wie

Het congres vindt plaats op dinsdag 26 november 2019 van 9.30-16.30 uur in Congrescentrum ReeHorst te Ede en is bestemd voor verpleegkundigen, verzorgenden, ergo- en fysiotherapeuten, activiteiten- en persoonlijk begeleiders, sociaalpedagogisch hulpverleners en medewerkers en overige geïnteresseerden.

Kosten

Tot 22 oktober 2019 € 165,- excl. btw (€ 199,65 incl. btw), op en na 22 oktober € 185,- excl. btw (€ 223,85 incl. btw). De toegangsprijs is inclusief koffie/thee, een lunch, een afsluitende borrel, een congresmap, de link naar de hand-

wanneer de cliënt dit zelf niet meer kan vertellen? Hierop geven we antwoord in deze workshop.

5. Contact maken met mensen met een ernstig beschadigd brein. *Elise Mensink, psycholoog, docent en supervisor en Mieke Goossens, ergotherapeut, Novicare, Best*

Binnen het PDL-concept speelt een haptonomische benadering een belangrijke rol bij het maken van contact. Bij een ernstig beschadigd brein is die benadering niet altijd toereikend. In deze workshop gaat het over de voorwaarden die nodig zijn voor contact met deze groep cliënten. We gaan aan de slag met alternatieve manieren van contact maken en houden, zodat dit prettig kan verlopen voor zowel de cliënt als jouzelf.

6. De invloed van PDL op de prikkelverwerking (ronde 1). *Sylvia Barten, directeur/trainer, BartN Trainingen, Haarlem*
Een prikkel is informatie die binnenkomt via onze zintuigen; zien, horen, ruiken, proeven en voelen, via ons lichaam (externe prikkels) of onze gedachten (interne prikkels). Deze informatie wordt verwerkt in onze hersenen zodat we erop kunnen reageren. In deze workshop laten we zien hoe verschillende PDL-technieken kunnen ondersteunen bij de zorg voor bewoners met een teveel of juist tekort aan prikkelverwerking.

7. Muziek als instrument binnen PDL (ronde 2). *Mariska Pool, muziekdocent/ harpiste, BartN Trainingen, Haarlem*
Waardevol contact door muziek in de zorg, zowel voor de cliënt als voor jezelf. Door middel van muziek kunnen handelingen die stroef verlopen, makkelijker worden uitgevoerd. Je lijf reageert instinctief op muziek en de juiste muziek kalmeert de cliënt, waardoor beter contact met de cliënt kan worden gemaakt en jij je kunt focussen op het verlenen van goede zorg. Met muziek communiceer je en kun je de gemoedstoestand van je cliënt verbeteren. Het verlenen van zorg verloopt soepeler, waardoor jij meer tijd overhoudt voor andere cliënten zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van de zorg.

outs van de lezingen en een e-learningcursus, beschikbaar gesteld door onze kennispartner E-nursing.

Aanmelden/(annulerings)voorwaarden

Je kunt je aanmelden tot 19 november 2019. Bij annulering wordt € 25,- excl. btw in rekening gebracht. Annuleren kan alleen schriftelijk. Op en na 19 november is annuleren niet meer mogelijk, wel kun je je toegangsbewijs overdragen aan een ander. **Meld je aan via** www.congressenmetzorg.nl

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij het Accreditatiebureau Kwaliteitsregister V&V voor 5 punten.

Informatie

Bel voor informatie naar 030-7512487 of stuur een e-mail naar info@congressenmetzorg.nl.